

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN:		VIDÉKEN:	
Félévre. . . 6 kor. — fil.	Félévre . . . 9 kor. — fil.	Félévre. . . 6 kor. — fil.	Félévre . . . 9 kor. — fil.
Negyedévre. 3 kor. — fil.	Negyedévre 4 kor. 50 fil.	Negyedévre. 3 kor. — fil.	Negyedévre 4 kor. 50 fil.

Felolvas szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főúr Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Stefánia királyi hercegnő válik.

A poézis és az élet ellentétben vannak egymással. Az élet letöri az ideálokat és megy a maga könyörtelen útján. Milyen szép, milyen poetikus, milyen ideális is volt az a házasság, melyet Stefánia hercegnő szive választottjával kötött!

És ez a házasság még sem lehetett tartós! Elmondták a holtomiglan-holtodiglant és úgy borultak egymás keblére, mint más közönséges halandók.

Hej, de szegény ember szándékát boldog Isten birja! Hiába tesznek fogadalmat az emberek, hiába kötik magukat a legerősebb láncokkal; a sors másképpen végez és másképpen lesz, mintsem az emberek tervezgetnek. Megszokás és előítélet legyőzik a szerelemet is.

Szinte természetes, hogy azok a koronás rokonok nem tudnak belenyugodni abba, hogy családjuk legelőkelőbb tagja elvesse a koro-

nát és cserélje fel a boldog asszony aureolájával! Szinte természetes, hogy az első mámor elmúltával felébred a koronás asszonyban a vágy azok után a mámorító külsőségek után, melyekkel az emberek a trónnak és a trónhoz közel állóknak hódolnak.

Szinte természetes, hogy az anyának fáj, hogy az ő világa most már nálánál különbnek tartja leányát, mint őt magát és hogy a leány csak kegyelmi morzsákat dob az anyjának, mikor vele itt vagy amott, noha saját fejedelmi otthonában, találkozik.

A barbarizmus, a feudaliztikus abszurdum, mely kevesebbre becsüli az embert cím- és rangfokozat szerint, öldöklőleg leselkedik a Lónyay-pár házi tűzhelye körül; emlékezteti az asszonyt, hogy ő leszállt a férjéhez és boszantja a férfit, hogy őneki a neje fel kell tekinteni.

Jól mondja Madách, hogy erőszak le nem dönti a piramisokat, de a lenge szellő oda hord az aljára egy vékony porréteget

és ez a réteg napról-napra nő és végezetül a por és homok elnyelik a hatalmas piramisokat.

Erőszak és fenyegetés, cím-elvonás és kitagadás nem tudták elszakítani Stefánia özvegy trónörökösét gróf Lónyay Elemértől, de a mindennapi élet szürke egyformasága, a régi fény és királyi pompa fel-felmerülő emlékei elkezdtek a szerelem zománczát, mely lassan, szilánkonként omlik le és végezetül volt, nincs, talán nem is lesz.

Hire járt, hogy a gróf Lónyay-pár Angliába költözik. Mi, idealisták akkor így fogtuk fel azt a hirt, hogy a grófi pár el akar menni ebből az országból, messze el a szabad, társadalmi békóktól ment Angliába, hogy ott egészen és teljesen feledje a múltat és zavartalanul egymásnak éljen.

De csalódtunk! Nem azért kell a tenger a vén Európa és az új lakhely közzé, hogy a régi emlékek feledésbe menjenek, hanem azért, hogy a régi állapotok ismét elérhetőek legyenek: *Angliá-*

A három jó barát.

Éjfél volt. Egy boulevardi vendéglő kis szobájában ebéd után együtt ült a három jó barát: Pierre, Jules és Marcel, és beszélgetett. A kitűnő ebéd és a pezsgő vidám hangulatot keltett bennük. Ilyenkor pedig az ember szabadabb folyást enged a szavainak.

— Én azt állítom, — szólott Pierre lassan, szinte oktató hangon, — hogy ha az embernek a lelkébe láthatnának, mindenben egy-egy szörnyeteket fedeznének föl. Nincs senki, aki életében legalább egyszer valami aljasságot ne követett volna el, s éppen a hozzánk legközelebb álló emberektől, éppen a legjobb barátainktól irtóznak a legjobban, ha az egész multjukat tisztán, a legapróbb részleteiben is ismerjük. Mindnyájan csak színészek vagyunk, de végre annyira beleszokunk a szerepünkbe, hogy végre már nem is tudjuk, hogy csak alakoskodunk. Az, akit a legbecsületesebb embernek tartunk, a legügyesebb színész, s akit gazembernek tartanak, az semmi egyéb, mint rossz komédiás.

A többiek nevettek. Marcel így válaszolt:

— Talán nem is olyan bolondot beszélsz, mint gondolod. Különbösen nagyon egyszerű dolog volna kipróbálni, hogy mi igaz belőle. Tegyük úgy, mint az állatok Lafontaine meséjében, — győzzünk meg egymásnak. Kezdd el te, Pierre. Szállj le a lelked leg'enekeire s vedd le az álarcodat. Beszélj, — hallgatunk.

— Komolyan, akarjátok? — kérdezte Pierre.

— A legkomolyabban — válaszolt Jules és Marcel egyszerre. — Mind a hárman becsületszavunkra fogadjuk, hogy a tiszta igazságot mondjuk s amit egymástól, hallunk, azt örökre titokban tartjuk.

Egy peresig hallgattak. Pierre a homlokát simogatta, mintha vissza akarna emlékezni mindenre, ami vele történt. S azután egy kis habozás után így válaszolt:

— Már nem emlékszem mindenre... Harmincz éves vagyok s ha visszatekintek az életemre, már mindent ködbe burkolva látok, mintha csak álmodtam volna az egész életemet. De egy dologra egészen jól em-

lékszem s ennek igen fontos dolognak kell lennie, mert kiirthatatlan az emléke a lelkemből... Akkor 25 éves voltam. Egy decemberi éjszaka hazamentem a klubból, ahol kétezer frankot nyertem. Éjfél után egy óra volt, szivarozgatva sétáltam haza felé. Egyszerre csak panaszos, szivtépő hangon megszólal valaki mögöttem: „Egy kis alamizsnát kérek, uram”... Hátranéztem s egy körülbelül tizenöt éves leányt láttam magam mögött. Még csaknem gyermek volt; igen vékony ruha volt rajta és nagyon reszketett: sápadt, sovány arca könyben uszott... Felem nyujtotta a kezét... A zsebembe nyultam, de csak papírpénz volt nálam... „Sajnálom, de nincs nálam aprópénz”... s tovább mentem. Még vagy negyedóránál több utánam a leány sirva, rimázkodva; de én kérelhetetlen voltam, hátra se tekintettem s mentem egyenesen haza.

Jules és Marcel elnevette magát. Jules így szólott csodálkozva:

— Ez az egész?... Nem adtál semmit egy koldus leánynak... Hiszen ilyen minden nap megtörténik velünk... Lehetetlen-ség minden koldusnak alamizsnát adni...

ban könnyebb az elválás. A szakítást hir szerint Lónyay gróf kezdeményezte. Nagyon is hihető. A gróf érti és érzi mindazt, amit fentebb kifejtettünk és elég gavalér, hogy ne lásson maga mellett örök lánczon egy asszonyt, ki martyromságot vél viselni ott, hol a menyországot vélte feltalálhatni.

Nagyon meglehet, hogy az elválásról szóló hirt ezáfolni fogják, mint annak idején sokszor és sokat ezáfolták a házasságról szóló hirt; igaz lesz. Ilyen válási hírekre bizva t illik a példaszó, hogy nem zörög a haraszt, ha nem fuj a szél.

A szakadás beállott és a válás könnyebben fog menni, mint annak idején a házasság ment. Kegyes alkalmi és apai leiratok a kir. hercegnő életéből ki fognak törülni két regényes esztendő, vissza fogják a hercegnőt helyezni régi rangjába, jogaiba és ezzel meg lesz mentve a belga, az osztrák, a magyar haza. Egy mesalianszsal kevesebb lesz, intrikus főudvarmesterek boldogan fogják dörzsölgetni kezeiket; a nép pedig tudni fogja, hogy az udvarmesterek előtt nép marad a maga egészében, még ha egyes tagjai megkülönböztetett címeket és címereket viselnek is.

Az etiket erősebb a romantikánál: ragaszkodni kell hozzá még a boldogság árán is, mert hová lenne a földi nagyok nagysága, ha lefoszlana róluk a tradíció és etikett hui máza?

A képviselőház munkarendje.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, okt. 11.

Az új Ház tudvalevőleg október 26 án tartja első ülését, melyen a képviselők megbízó-leveleiket fogják benyújtani. Ugyanezen a napon fogja a Ház korelaöke bejelenteni, hogy a király az új országgyűlést trónbeszéddel nyitja meg, a minnek megörténte után az elnök, alelnökök, jegyző, bizottságok stb. választása fog következni. Ez az aktus előreláthatólag több ülést fog igénybe venni, úgy hogy az első érdemleges ülés november 5 vagy 6-ára várható. A kormány első gondja lesz a jövő évi állami költségvetést beterjeszteni, mely már teljesen elkészült a miniszteriumokban.

Azalatt, míg a pénzügyi bizottság a költségvetéssel fog foglalkozni, a Ház le fogja tárgyalni a vármegyei pénztárakról szóló javaslatot, a mely egyik kiegészítő részét képezi a közigazgatás tervbe vett nagy reformjának. A költségvetés ebben az évben természetesen már nem lesz végig tárgyalható, úgy, hogy a kormány már december elején esetleg három hónapra terjedő indennit fog az országgyűléstől kérni.

Hir szerint a kormány még ebben az évben fogja előterjeszteni a főváros közigazgatásának reformjáról szóló nagy horderejű javaslatot is.

Városi közgyűlés.

— Debrecen, okt. 12.

Debreczen város törvényhatósági bizottsága tegnapi közgyűlésén felytarta a város jövő évi költségvetésének tárgyalását.

Vám- és piacjövödelem.

Vám- és piacjövödelemnek bélet utján való rendezését kívánja dr. Fejér Ferencz és utasítani kívánja a tanácsot, hogy a vám- és piacjövödelemnek bélet utján való kiadására pályázatot hirdessen.

Aczel Géza nagy veszedelmet lát abban, hogy a vám- és piacjövödelem magán vállalkozó üzérkedésének szolgáltassék ki. Még a város nagyon enyhe szabályzata is elég nehéz a vidéki közönségre nézve, hátha egy magánvállalkozó nyomná, szorítaná a közönséget. Lehet, hogy az saját czéljaira nagyobb jövödelmet érne el, de hogy a városra és közönségére, ugyszintén a vidéki vásárosokra nézve ez terhebb és következményeiben szomorubb volna, az bizonyos. A közgyűlés dr. Fejér Ferencz indítványát szavazattöbbséggel nem fogadta el.

Utczák és vásárterek kövezése.

Az utcák és vásárterek kövezésére a tanács százezer koronát javasol. Ezzel szemben Márton Imre megtakarítást lát szükségesnek és elegendőnek vél 90 ezer koronát. A közgyűlés azonban a százezer koronát fogadja el, mivel a vásárterek nagyon rászorultak a kövezésre. A vásártéren elhelyezett árukhoz esős időben a rettenetes sár miatt lehetetlen hozzá férni. Ebből pedig nemcsak a magánfeleknek, de a városnak is kára van, mert az idegenek nem szívesen jönnek a városokra.

Márton Imre azt is kifogásolja, hogy a Vigkedvü Mihály-utca kövezésére 4300 korona vétetett fel a költségvetésbe, de a közgyűlés többsége helyeselte ezt.

A kövezési kérdés kapcsán Lengyel Imre felhívja a tanács figyelmét a Rákóczy utca csatornázására és kövezésére, mert ez az utca is nagyforgalmu, sőt vásártér is képez.

Az adóügyosztály.

A közigazgatási tételnél Márton Imre kifogást emel az ellen, hogy az adóügyosztály napdijas személyzetének fizetésére 24 ezer koronát vettek fel a költségvetésbe. Ezt nem helyesli, mert az adóügyosztály nál nagyon szerény munka folyik, holott nagy a személyzet. Itt nagy megtakarítást lehetne a város javára elérni, ha a személyzet munkásabb, szorgalmasabb emberekből állana, akik ha kevesebben lennének is, képesek volnának a munkákat kifogástalan elvégzésére.

A rendörség.

A városi rendörség kiadási tétéleinél Márton Imre bizottsági tag indítványozta, hogy a második sorozámnál a napdijasok fizetésére, az írószerek és vilgításra felvett összeg 300 koronával kevesbitessék.

Roncsik Lajos főszámvevő szeretné, ha kevesbitetnének a felvett összegek, de úgy

Tulajdonképen nem is kellene nekik adni semmit...

Pierre így válaszolt:

— Most rajtad a sor gyónj te.

— Ó, az én esetem már sokkal komolyabb — szólt Jules. — Jogitanulmányaimat befejeztem s meg kellett házasodnom. A menyasszonyom nem volt csinos, nem szerettem, de a hozománya évenként 25000 frankot jövödelmezett. Nem volt se vagyonom, se hivatalom s így ez a házasság volt rám nézve a menekülés... Megnősültem. Igen, de már három év óta volt egy kedvesem. Én voltam felelős a boldogságért, mert én szakítottam ki a családja köréből. Végtelenül szeretett és mindent feláldozott érttem. Nem kényeztettem el. Az atyám nem volt gazdag; havonként kétszáz frankot küldött nekem s ez oly kevés volt, hogy épen csak hogy megélhettem belőle. De azért a barátom sohasem panaszkodott. Egy nagy divatru-üzletnek dolgozott s ebből tisztességesen megélt...

— Nos és az ú? — kérdezte Pierre.

— Nos... elhagytam ezt a leányt, s azóta nem ballottam többé róla semmit.

E rövides befejezés után élénk vita

keletkezett a három jóbarát között. Pierre enyhítgatte Jules hibáját; egy jó családból való fiatalember csak nem áldozhatja fel az egész jövöjét egy ifjúkori szerelemért. Meg aztán az ilyen leányok ugyis már kezdetől fogva tudják, hogy mi vár rájuk, s csakhamar megvigasztalódnak.

— És most beszélj te, Marcell, — szólt Jules. Fogadni mernék, hogy te valami rettetetes dolgot fogsz bevallani. Már előre is olyan az arcod, mint valami gonosztevő.

— Akkor nagyon csalódom, szólt Marcell vidáman. S kényelmesen hátradőlve a karosszékbén így beszélt:

— Ugy érzem, hogy semmi bün nem terheli a lelkemet, — nagy bün legalább nem... Legfőlebb a következő apróság... Fiatal koromban nagyon sokat kellett küzdenem, s többnyire a barátomtól kapott kölcsönökből tettem az életemet. Egyszer az egyik barátom husz frankot kölcsönzött. Ebből másnap ki kellett volna fizetnem a lakásom bérét, hogy ki ne dobjanak az utcára. Ekkor jutott az eszembe, hogy ezzel a husz frankkal szerencsét próbálok. Este elmentem egy kártya-klubba s leültem a baccarat asztalhoz. Megvártam, míg a ban-

kár egymásután háromszor nyert s mikor ez a kedvező pillanat elérkezett, föltettem én is a busz frankomat... Vesztettem... Nem tudom, hogy hogyan, de valami ellenállhatatlan erő arra készítetett, hogy az aranyamat az ujjammal meglökjem, úgy hogy arra a vonalra kerüljön, amely azt jelenti, hogy a rajta levő pénznek csak fele a tét... Senki sem vette észre a csalást.

A bankár visszaadott tiz frankot, amelyet persze néhány percz múlva szintén elvesztettem...

... Siri csönd támadt a kis szobában. Jules és Pierre végre erőszakolt vidámsággal másra igynkezett terelni a beszélgetést s nem sokat törődött Marcellal, aki meglepette bámult rájuk.

Egy kis ideig még ott maradt a három jó barát. Mikor aztán elváltak egymástól, Marcell a két jó barát erőszakosan udvarias köszöntéséből észre vette, hogy a becsülősüket örökre elveszítette.

Michel Corday.

hiszi, hogy munkaerőre szükség van, különösen a bűnügyi osztálynál.

Bocskó Sámuel főkapitány: Az ügyforgalom nem hogy lefele ment volna, hanem emelkedett, tehát a felvett összegeket leszállítani nem lehet.

A közgyűlés nagy többséggel a tanácsai javaslatot fogadta el.

A rendőrségi írószerekre felvett összeget a közgyűlés Komlóssy Arthur főjegyző felszólalása után 600 koronára szál-
litja le.

Csokonai kör és Zenede.

A budget-tárgyalás közben érdekes kis csatározás keletkezett némely kiadási tételnél. Márton Imre biz. tag rendíthetetlen kitartással és a leszavaztatás daczára is nagy buzgósággal igyekezett, ahol csak tehette faragni a kiadási tételeken. Ez igyekezetében aztán néha túl is lött a célon és aprólékosságokig ment. Így pl. a Csokonai kör 1200 kor. évi segélyéből 200 koronát akart megspórolni, holott ez összeget a kör az emléke és Csokonai kertek fentartására és őrzésére egészben elkölte. Fel is szólalt Komlóssy Arthur főjegyző és a kövel dobálózót kenyérrel hajította meg, mondván, hogy ő a Zenede 4000 koronáját nem kívánja leszállíttatni, pedig azt hiszi, hogy Márton biz. tag csak tévedésből ugrott át ezen nagyobb, de hasonló kulturális célú összeget; kéri tehát a Csokonai körét is meghagyni. A közgyűlés aztán nem is fogadta el a leszállítás iránti indítványt.

Illemhelyek.

Ugyancsak Márton Imre az e címen felvett 4000 koronát egészen töröltetni kívánja. A közgyűlés 6000 koronát szavazott meg és pedig oly kiváncsággal, hogy ezentúl minden évben egy-egy ily szükséges kis épület állíttassék elő a város különböző téerein és utcáin.

54, 45, 40, 37, 35, 30%-os községi pótdadó.

Ezek a számok röpködtek a lezajlott 3 napos budget vita alatt a levegőben, a községi pótdadó megszavazása tárgyában. Mégis csak az arany középut győzött és a közgyűlés 1902-re, 37%-os pótdadót állapított meg.

A színház.

A színház költségeinek tételeinél Komlóssy Dezső biz. tag 450 koronában kívánja megállapítani a színház előtti tér világítási költségeit.

Oláh Károly tanácsnok véleménye szerint nem lehet a felvett költséget leszállítani, már azért sem, mivel a színház előtti tér világítása összefügg a csizmadia színen keresztül vezető út világításával, a mi pedig a közlekedésre nézve nagyon fontos.

A közgyűlés a költségvetés szerinti összeget fogadta el.

A színház biztosításánál Komlóssy Arthur főjegyző: Már 5 év óta bajlódunk a színház tüzbiztosításával s mivel a biztosító intézetek széles körben kártelben állanak egymással az olcsóbb biztosítás eszközlése céljából kívánatos volna, ha a közgyűlés megbízná a tanácsot, hogy zárt ajánlati tételek útján eszközöltetné a biztosítást.

Balog Mihály szerint a biztosító intézetek a külföldön is kártelben lévén, legcélszerűbb az önbiztosítás módja. A közgyűlés megbízta a tanácsot, hogy a jövő évi januári közgyűlésen a biztosítás módjára vonatkozólag javaslatot terjesztszen be.

A közgyűlés a költségvetés további tételeit kisebb viták keretében tárgyalta le. Azután törvényhatósági átiratokat vettek tudomásul s részben hasonló feliratokkal való pártolásukat elhatározták.

A közgyűlés ezzel véget ért.

POLITIKAI HIREK.

Az új gyalogsági szervezet. Beavatott körök értesülése szerint a közös hadügyminiszterium már elkészült a gyalogság újjászervezésének tervezetével, mely még az idén a törvényhozások elé fog kerülni. Az új szervezet értelmében a gyalogezredeteket három zászlóaljából fogják alakítani s az így felszabaduló 1021 zászlóaljból 34 új gyalogezredet fognak felállítani. A létszám az új tervezet szerint 136 fővel fog emelkedni. Az újjászerveést azok a kedvező tapasztalatok érlelték meg a hadügyi kormányzatban, a melyeket a három zászlóaljból álló osztrák Langswehr-ezredekkel tettek. Az újjászervezéssel egyidejűleg szó van a kétévi szolgálati idő és az új egyenruházat behozataláról is.

A közigazgatás egyszerűsítése. A vármegyei pénztári kezelés államosításával kapcsolatosan a belügyminiszteriumban most új szabályzat készül az árvapénztárak és az arvagyon állami kezelése ügyében. A reformot a miniszterrelők már a jövő évben, lehetőleg január elsejével szándékozik életbe léptetni.

Megtámadott mandátumok.

— Saját tudósítónktól. —

Tudósítónk értesítése szerint a következő mandátumokat fogják megtámadni visszaélések és törvényteleniségek czimén, az új választási törvény alapján:

1. Gróf **Almássy Géza** (kormánypárti) rosznyói mandátumát. (Ellenjelöltje volt dr. Hódics Kossuth-párti.)
2. **Fülöp Béla** (kormánypárti) lippai mandátumát. (Ellenjelöltje volt dr. Strausz Adolf, szintén kormánypárti.)
3. **Baghy Béla** (kormánypárti) kunszentmártoni mandátumát. (Ellenjelöltje volt Dienes Márton Kossuth párti.)
4. **Örley Kálmán** (kormánypárti) margitai mandátumát. (Ellenjelöltje volt Szathmári Mór Kossuth-párti.)
5. **Fassie Tódor** (kormánypárti) magyarcsékei mandátumát. (Ellenjelöltje volt dr. Kovács Dénes Kossuth-párti.)
6. **Vásárhelyi László** (kormánypárti) pécskai mandátumát. (Ellenjelöltje volt dr. Szalay Mihály Kossuth-párti.)
7. **Pichler Győző** (Kossuth-párti) kölesdi mandátumát. (Ellenjelöltje Bernrieder János kormánypárti.)
8. **Kiss Ferencz** (kormánypárti) szolnoki mandátumát. (Ellenjelöltje volt Kreuzer Balázs, szintén kormánypárti.)
9. **Szemere Miklós** (kormánypárti) tasnádi mandátumát. (Ellenjelöltje volt Kávássy Sándor kormánypárti.)
10. **Dr. Samassa János** (kormánypárti) kápolnai mandátumát. (Ellenjelöltje volt Kállay Emánuel Kossuth-párti.)
11. **Eitel Adolf** (szász nemzetiségi) szent-ágothai mandátumát. (Ellenjelöltje volt Schuller Frigyes kormánypárti.)
13. **Dokus Ernő** (kormánypárti) sátoraljai mandátumát. (Ellenjelöltje volt Buza Barna Kossuth-párti.)
13. **Böszörményi József** (kormánypárti) krassói mandátumát. (Ellenjelöltje volt Ragályi Lajos, szintén kormánypárti.)
14. **Hámori László** (kormánypárti) vizaknai mandátumát. (Ellenjelöltjei voltak Zeyk Gábor szintén kormánypárti és dr. Bródy Lajos Kossuth-párti.)
15. **Vesster Imre** (kormánypárti) kéz-

márki mandátumát. (Ellenjelöltje volt dr. Varságh Zoltán Kossuth párti.)

16. **Paulovics Ljubomir** (nemzetiségi) törökbecsei mandátumát. (Ellenjelöltje volt Rohonczy Gedeon kormánypárti.)

17. **Báró Gugern Miksa** (néppárti) galgócai mandátumát. (Ellenjelöltje Rudnyánszky Béla kormánypárti.)

18. **Madarász Imre** (Kossuth-párti) karczagi mandátumát. (Ellenjelöltje gróf Kreith Béla Kossuth-párti.)

19. **Visontai Soma** (Ugron-párti) gyöngösi mandátumát. (Ellenjelöltje báró Thoroczkay Viktor kormánypárti.)

VIDÉK.

Betegség elől a halálba. Karbunár Eva hosszúaszoói huszonhat éves hajadon, a mult napokban édesanyja lakásán felakasztotta magát. A vizsgálat alkalmával az öngyilkos leány azt adta elő, hogy leánya súlyos epilepsziában szenvedett, mely hetenkint kétszer is gyötörte. Ezt gondolja az öngyilkosság okául.

Befűtött a vagyonával. Az ugron megyei Ódarna községben, — miat tudósítónk írja — szomorú sors érte Klein Armin bérlőt. A nyáron kóbor cigányok jártak Ódarna vidékén. Klein féltette tőlük a megtakarított pénzét, ezeröttszáznegyven koronát és a kályhájába rejtette el. Most, hogy az időjárás hirtelen zordra fordult, Klein felesége tüzet rakott a kályhában; javában lobogott már a tűz, amikor Kleinnak eszébe jutott az elrejtett pénze. A kályhához rohant és kikapta az égő zsarátnokot, de már későn: a bankók mind hamuvá égtek. — Klein a drága hamvakkal Kassára utazott, hogy az Osztrák-Magyar Bank odavaló fiókjánál pénzéhez jusson.

Öngyilkosság az utcán. A tenkei főszolgabíró jelentése szerint Vlas Péter mocsári gazda a mult napokban öngyilkosságot követett el. Egy hét éves gyermek Blundár Péter az ágyban feküdt s innét látta, mikor Vlas az utcán fegyvert emelt maga ellen. Rövid idő múlva egy egész csapat ember sereglett az öngyilkos körül. Arra a kérdésre, hogy miért lett öngyilkos csak ennyit felelt: Nem tudom! Holtan szállították be a halottasházba, honnét tegnap temették el.

Polónyi Géza bucsuja Szoboszlótól.

— Távirati tudósítás. —

Polónyi Géza Hajdu Szoboszló volt országgyűlési képviselője a következő levelet intézte Hajdu-Szoboszló választó polgáraihoz:

A folyó évi október hó 2-án kihirdetett képviselőválasztási eredmény után a felabajgatott szenvedélyek közepette nem róhattam le a bucsuzás köteleességét. Adós azonban — különösen a hála lerovásában — nem maradhatok s így ez uton rovom le tartozásomat.

Három ötéves tartamu országgyűlésen képviseltem a magyarság színejavának, Hajduságnak a függetlenségi elvekhez hűségesen ragaszkodó népét. Soha meg nem szűnő hálámat és köszö-

netem nyilvánítom az egész kerületnek irántam tanúsított megtisztelő bizalmáért.

Ez a három országgyűlés jelentőségteljes, sőt egyes részeiben történeti fontosságú eseményekben volt gazdag. Ez időszakba esett a véderő vita, Tisza Kálmán kormányának megbuktatása, a közigazgatás államosítása körüli harc, az egyházpolitikai reform, az Ausztriával való gazdasági kiegyezés és ezzel kapcsolatosan a Bánffy-kormány elleni élet-halálharc, a kormányelnöknek és rendszerének megbuktatása.

Az igazságszolgáltatás törvényhozásban kiemelkedő alkotások a sommás eljárásról szóló törvénynek meghozatalával a szóbeliség és közvetlenség elvének diadala, bünvádi perrendtartásról rendelkező törvénynek szentesítésével a nemzeti szempontból fontos jogegységnek biztosítása és az esküdtzéki intézmények életbeléptetése.

Mindezen nagy kérdésekben igyekeztem tudásom fogyatékoságát szorgalommal pótolni s a belém helyezett bizalomnak kötelességtudással megfelelni.

Soha sem hiányoztam, mikor harcra vagy munkára szólított a közérdek. Hibát csak az nem követ el, a ki semmit sem dolgozik. Talán szerénytelenség nélkül mondhatom, hogy sokat dolgoztam és így sokszor hibazhattam, de az elvhűség ellen soha sem vétettem.

Ha végig tekintek az eredményeken, melyeknek elérésében csakély tehetségemhez mérten részem volt, úgy nemcsak nyugodt lelkiismerettel, de büszkén veszek búcsút azon képviselői állástól, a melyet az önk megtisztelő bizalmából mint kitartó munkás betöltöttem.

A búcsúzás perczeiben, midőn anynyi harc után pihenőre térek s midőn kegyeletes emlékek töltik el lelkemet, — szinte fáj, hogy a 15 évi ragaszkodásért szóló mély hálám és köszönetem mellett a panasz hangját is meg kell szólaltatnom. Lesújtólag h. tottak reám az önk szeméi előtt lefolyt üzemek és mély sajnálattal láttam, miként csakként ellentállási képességében az a büszke magyar nép, melyet én törhetlennek hittem. De erről most nem panaszkodom.

Melyen elszomorított azonban az a féktelen szenvedélytel szított és fájdalom, termékeny talajra talált gyűlölet, mely római katolikus vallásom ellen az evang. reform. világi és egyházi vezetői részéről már buzamosabb idő óta és tervszerűleg hirdettetett 15 évi képviselőkódásnak becsületos munkája, annak összes eredményével kevés volt arra, hogy a katolikus vallásom elleni izgatásnak sikerét csak mérsékelje is. Csak így eshetett meg, hogy a felekezeti rajongók, szövetségve az egész kormánypárttal, azon Kossuth-zászló alatt győzték le pártunkat, melynek eddig velük szemben magam voltam védelmezője.

Figyelemreméltó okulás ez nekem,

talán az lesz hitsorsosaimnak is. A megbuktatásom alkalmából megtartott szoboszlói hálaistentisztelet megnyit hatja a szemét azoknak is, a kik nem látnak, de zsolitárait alig hallgatja meg az Ur.

A választókerületben lakó választók többsége most is bizalmával ajándékozott meg. A nádudvari egyhangú választás tette lehetővé, hogy a szomszéd kerületnek Szoboszlón is beirt választói, a kik velünk soha sem érintkeztek, mint elígért segédhadak leszávazzak kerületi többségünket. A kerületben lakó választók többségének bizalma és az a kapocs, mely a zászlóhoz kitartóan hű pártomhoz fűz, — feljogosít, talán kötelez is, hogy egy könyörgéssel bucsuzzam el önöktől:

Üzzék ki családi tűzhelyeikből a vallás elleni gyűlölségnek gonosz szellemét és térjenek vissza a felekezetek közötti türelmességnek és egyenjogúságnak azon evangéliumához, melyhez minden elszenvedett bántalom és rágalom dacára hű maradok én. Tartsanak meg szíves emlékezetükben, mint hálás tisztelőjüket, a ki most is arra kérem az egek urát, áldja meg jóságának bővességével a hajdu szoboszlói választókerületnek magyar népét.

Budapest, 1901, okt. 10. Polónyi Géza.

UJDONSÁGOK.

Öngyilkos főorvos.

Debreczen, október 12.

Tegnap este szenzációs öngyilkosság híre futotta be a várost. Soltész Károly a diósgyőri vasgyár főorvosa, a ki nevével pár nap előtt érkezett Debreczenbe rokonaik látogatására, a Debreczen sörcsarnokban *morfiummal megmérgezte magát.*

Semmi irást nem hagyott hátra és csupán arany óráját, a morfiumos üveget és egy megtöltött, hat lövetű revolvert találtak nála.

A mérget úgy lehet az utcán vette be, mert mikor a vendéglőbe érve leült, menten lehanyatlott a feje s meghalt. Az esetről tudósítók az alábbiakat írja:

Tegnap este 6 és 7 óra közt körülbelül 55-60 évesnek látszó intelligens uri ember tért be a Debreczen vendéglőbe. Ingadozó léptekkel ment közvetlen az ajtó mellett lévő asztalhoz s ott helyet foglalt. Viselkedésével olybá tűnt fel, mintha mámoros volna, épen ezért az őt azonnal észrevevő vendéglős: Nemet András nem fordított rá nagyobb figyelmet, hagyta, hogy az asztal mellett maradjon.

Az idegen azonban alig foglalt helyet, feje lassanként lehanyatlott s úgy látszott, mintha aludnék. Vagy 10 perczig ülhetett így szóltanul, mikor Nemet András előtt gyanusnak tűnt fel a dolog és a pinczérének meghagyta, költse fel és kérdezzék meg mit akar. A pinczérék ébresztéseire azonban az ismeretlen nem válaszolt s mi-

kor a már nagyon is előre hanyatlott fejét felemelték, rémülve látták a kék foltos arcot és szederjes ajkakat.

A megrémült személyzet azonnal értesítette a poszton álló rendőrt, bérkocsit hozatott és a magával tehetetlen ismeretlent kocsióra ültették s egyenesen a központra hajtottak vele, a honnan rövid vizsgálat után kiszállították a közkórház halottas kamrájába.

A nála talált tárgyakból megállapították, hogy az ismeretlen öngyilkos Soltész Károly a m. kir. államv. diósgyőri vasgyárának főorvosa, édes atyja nyugalmazott ev. ref. lelkész, a ki a Török Balint-utca 10. szám alatt lakik.

Levelet melyből végzetes tettének okát kideríteni lehetne, nem hagyott hátra.

A rendőrségi központra megjelent Péntes Sándor megyei árvaszéki elnök, az elhunyt rokona, a ki elmondta, hogy Soltész Károly csak pár nappal ezelőtt érkezett Debreczenbe. Hosszabb időt töltött feleségével együtt egyik külföldi fürdőben, a honnan szülei és rokonai látogatására érkeztek Debreczenbe. — Soltész Károly már régebbi idő óta betegeskedik ami nagyon elkeserítette az öreg urat. — Utóbb már zárkózottabb természetűvé és buskomorrá tette s nagyon valószínű, hogy végzetes tettét betegségének gyógyíthatatlansága miatt követte el.

A szomorú esetről ősz atyját és feleségét még az éj folyamán értesítette a rendőrség.

* Képviselők Debreczenben.

Lapunk tegnapi számában már hirt adtunk arról, hogy Kossuth Ferencz, dr. Barabás Béla és Endrey Gyula országgyűlési képviselők Debreczenbe érkeznek, hogy a harmadik kerület függetlenségi képviselőjét: dr. Varga Lajos erkölcsi támogatásban részesítsék. A függetlenségi és 48-as Kossuth-párt intéző bizottsága ma este ülést tart s ezen állapítja meg kitűnő vendégei fogadtatásának részleteit. A debreczenbe érkező képviselők beszédek is fognak tartani s ugyancsak a mai értekezleten állapítják meg, hogy a vendégek ezeket a beszédek hol és mikor tartásuk meg. A harmadik kerület függetlenségi választóinak elnöke dr. Kocsár Gábor tegnap a polgármesteri hivatalnál bejelentette, hogy a kerület függetlenségi jelöltje: dr. Varga Lajos holnap, vasárnap délután három órakor beszédet tart a Homokkertben az ottani választó polgárok előtt.

* **Barabás Béla Debreczenben.** Dr. Barabás Béla, Nagyvárad új képviselője hétfőn este fél hétkor, a budapesti gyorsvonattal érkezik Debreczenbe. Kossuth Ferencz erről tegnap este táviratban értesítette a debreczeni függetlenségi és 48-as Kossuth-pártot, amely dr. Barabás Bélát ünnepélyes fogadtatásban fogja részesíteni.

* **A katonazenekar hangversenye.** A helyben állomásozó 39. gyalogezred zenekara holnap, vasárnap nagyobb szabású hangversenyesélyt rendez a Dréher sörcsarnokban. Erre az alkalomra gazdag programot állítottak össze a legkedveltebb zeneszámokból. A hangversenyre nincs belépő díj.

A legfinomabb

gyapjú-szövet ujdonságok az őszi és téli időnyre WEISZ ADOLF üzletébe megérkeztek és legszolidabb szabott árak mellett szerezhetők be. Kossuth-utca, Dőre cukrász mellett.

A címre tessék ügyelni.

* **Szabadságon.** Oláh Károly városi tanácsnoknak sürgős elintézésre váró városi ügyek miatt a nyáron megkellett szakítania szabadságát s e miatt szabadságából csak két hetet vehetett igénybe. Oláh Károly a szabadságából hátra lévő részt hétfőtől kezdve veszi igénybe.

* **Póttartalékosok beszállásolása a lakossághoz.** A debreczeni 39. gyalogezredhez nem kevesebb, mint kilencszáz ifjút a Salétrom laktanyában helyeztek el, de már tizenötödikén kell nekik helyet adni, mivel akkor a Vilmos huszárok által elfoglalt laktanyából százötven katonát s ugyanannyi lovat helyeznek el egész tére a Salétrom laktanyában. A Salétrom laktanyából így kiszorult kilencszáz póttartalékost tehát hat hétre a lakossághoz fogják beszállásolni. Ez a nem éppen örvendetes vendéglátás ezuttal a Péterfia utcái részhez tartozó lakosságot fogja terhelni.

* **Esküvő** Tegnap vezette oltárhoz Simonyi Béla budapesti vasuti üzletvezetői hivatalnok Simon Kálmán városi tisztviselő kedves leányát Jolánkát. Az esküvői szertartást, mely a r. katolikus templomban folyt le, Dr. Wolaffka Nándor v. püspök végezte.

* **Kinevezés.** A tegnap befejeződött városi közgyűlés végével gróf Degenfeld József főispán Mile Pált tb. rendőrfogalmazóvá nevezte ki. Mile Pál tb. fogalmazó továbbra is a büntügyi osztálynál marad és a büntető ügyeket fogja végezni.

* **Eljegyzés.** Gyárfás Ferencz okleveles segédjegyző, m. kir. anyakönyvvezető helyettes, Sánta, Borsodmegye, eljegyezte Polgár Teréz kisasszonyt Debreczenben.

* **Dandár tanfolyam Debreczenben.** A Vilmos huszárok új laktanyájában már e hó 15-én dandár-tanfolyam nyílik meg, amelyen altisztek vesznek részt, még pedig igen tekintélyes számban. A tanfolyam megnyitása miatt a Vilmos huszárlaktanyából kénytelenek kitelepíteni százötven huszárt és lovat s az elhelyezés a Salétrom laktanyában történik. E miatt fogják a Salétrom laktanyát most elfoglaló kilencszáz póttartalékost a lakosságnál elszállásolni. A huszárezrednél megnyíló dandár tanfolyam az egész télen át el fog tartani.

* **Elveszett** egy hosszuszőrű fehéres és kávébarna foltokkal bíró és Rökk névre haligató vizsla kutya. A megtaláló gazdag jutalomban részesül, ha a kiadóhivatalban megtudható címre elviszi.

* **Homoki borsóval való kísérletek Debreczenben** Magyarország homokvidékein aránylag kevés takarmányt termelnek, azért Darányi földmívelési miniszter megbizta a növénytermelési állomás vezetőjét, hogy homokos talajokon különféle takarmánynövényekkel végezzen termelési kísérleteket annak megállapítására,

hogy száraz klímánk alatt melyeknek termelése ajánlatos. A kísérletekről érdekes jelentést tesz Cserhity Sándor, az állomás vezetője. Többek közt a homoki borsót jelzi oly takarmánynak, mely még oly gyenge talajban is, amelyben a bükköny meg nem terem, szépen diszlik. Cserhity több birtokos figyelmét is felhívta erre, így Debreczen táján a legnagyobb sikert érték el, míg a Nyírség homokján, Keckemét vidékén miris biztató lendületet vett a Németországban nélkülözhetetlen takarmány.

* **Eltűnt nyolozvan korona.** Tegnap délelőtt Neuman Lipótné emelt panaszt a rendőrségnél — ahonnan e hírünket vesszük — hogy szobájából 70 korona készpénzt és egy tizkorona értékű aranyat ismeretlen tettes elloptott Gyanyuja takarítónője Szöllősi Sára ellen irányul, kinek különös viselkedése nagyban megerősítette az ellene irányuló gyanút. A rendőrség még a délelőtt folyamán elfogta Szöllősi Sárát, ki Dede Ferencz társaságában a vásárban csavargott. Szöllősi Sára tagadja az ellene vádképen fehozott cselekményt, ami azonban aligha fogja kimenteni a büntetés alól, mert a nála talált s napközben összevásárolt tárgyak hol szerzéséről alig hihető információkat adott. Így pl. a nála talált hat lövetű revolvert állítása szerint a zsidvásárban vette volna, holott azt tegnap vásárolta Tóth Gyula vasúletében. Hasztalan csáfolt minden kijelentésére rá a rendőrség, állhatatosan tagad s a rendőrség előtt ártatlanságát hangoztatja. A vizsgálat tovább folyik.

* **A hölgyeknek** mindig nagy gondot okoz a toaletta, ennek egyik legfőbb kelléke a mellfűző (mieder), mely széppé, plasztikussá teszi a termetet, még azoknál is, kiknél a szép szabályos forma nem adagott meg. Őök azt hiszik, hogy ezt bármiféle fűzővel elérhetik? Nem. Azon külföldről beözönlő fűzők nemhogy csinosítanék a termetet, de egészségi szempontból ártalmasak. Orvosi vélemény szerint ezek a testhez szabálytalanul simulnak és így meggátolják a vérkeringést, amelyből leggyakrabban a legnagyobb betegségek származhatnak. Ezt elkerülhetjük és a külföldre sem küldjük pénzünket. Van Debreczenben Golástein Karolinának (főter, Biedermann-palota) egy kitűnően berendezett mellfűző (mieder) gyára, a hol csak mérték szerint készülnek a mellfűzők; tehát egészségi szempontból teljesen megfelelnek az orvosi szabálynak. Különben a gyár már számtalan nagy szaktekintélytől bir elismerő levelekkel. Mellfűzők a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig hat óra alatt elkészülnek.

* **Hazánkban** a szolid cég mintaképeül jelölik meg Neumann M. Magyarországi legnagyobb és legrégebbi férfi és gyermek ruha telepét. Ez 55 év óta fennálló üzlet már megalapítása után a legjobb hírnévre tett szert, melyet azzal érdemelt ki, hogy ritka lelkiismeretes és pontos kiszolgálásba részesítette vevőit. Különös figyelme arra irányult, hogy csak jó minőségű árut használt és ezeket a legjobb munkásokkal dolgoztatta fel. Az árak tekintetében az ország legnagyobb forgalmu ruha telepe, mint ma is — úgy mindenkor a leg-lesőbb volt. A hűvös idő beálltával a szülőknek egye-

düli gondját a gyermekek kiruházása képezi. A meleg ruha éppen úgy szükséges az egészség fentartására, mint a táplálék. A meghűlésből eredő betegségek gyakran utját állják az egészséges fejlődésnek. A férfaktól pedig a társadalom megköveteli, hogy tisztességesen ruházkodjanak. Debreczen közönségének alkalma van ruha szükségletét a legelő forrásból olcsón beszerezni, mert Neumann M. cégnek nagy raktára van itten a Piacz-utca sz. a. A környék sőt távoli városokból is tömegesen keresik fel Neumann M. ruhatelepét.

* **Női felöltők** az őszi és téli időnyre, rövid, félhosszu és hosszú paletók, double és vattázott gallérok, városi bundák, szörme gallér és felöltők, továbbá karmantyuk, boák és koljók, ugyszintén selyem és flanel bluzok, diszes és egyszerű zauponok selyem vagy lüszterből, **leány felöltők** minden kivitelen, mindezek a modern izlésnek teljesen megfelelő kivitelen kaphatók **Hal-mágyi Sámuel** áruházában piacz utca. dus választék, feltűnő olcsó árak és szolid kiszolgálás.

* **Elteuni való téli csemege szőlő,** valamint ürmös ágynak való fekete festő szőlő megrendelhető a Debreczeni szőlő és Bortermelő szövetségétnél Simonffy-utca 2. sz. városi bérház.

* **Hölgyek figyelmébe.** Van szerencsénk az igen tisztelt hölgyközönség figyelmét felhívni új női és gyermek felöltő áruházunkra, a holis raktára érkeztek a legújabb őszi és téli újdonságok u. m. női és gyermek kabátok és paletok, szörme és tül boák, selyem és kazán bluzok, selyem alsó szoknyák, esernyők, övök és nyakkendők. Dus raktáruink megtökintésére tisztelettel meghívjuk a n. é. hölgyközönséget. Kiváló tisztelettel **Darvas Testvérek,** Debr. főter. Hungária kávéház mellett.

SZÍNHÁZ.

A jövő hét műsora. Hétfőn, okt. 14-én bérlet 12 C: A király mulat. Regényes szimű 5 felv., írta Hugó Viktor, fordította ifj. Svász Károly. — Kedden, okt. 15-én bérlet 13 A: Napfogyatkozás. Operette 3 felv., írta és zenéjét szerzette ifj. Bokor József. — Szerdán, okt. 16-án bérlet 14 B: New-York szépe. Amerikai operett 6 képben, zenéjét szerzette Herkel Gusztáv. — Csütörtökön, okt. 17-én bérlet 15 C: Jóbarátok. Vigjáték 4 felv., írta Sardou V. — Pénteken, okt. 18-án bérlet 16 A, új betanulással: A Daniseffek. Szimű 4 felv., írta Pierre Newszki után ifj. Dumas Sándor, fordította Visi Imre. — Szombaton, okt. 19-én bérlet 17 B: A bor. Falusi történet 3 felv., írta Gárdonyi G. — Vasárnap, okt. 20-án két előadás. Délután 3 órakor félhelyárakkal: A dolovai nábob leánya. Szimű 5 felv., írta Hecceg Ferencz. Este 7 és fél órakor bérletszünetben, újdonságul először: A modell. Operette 3 felv., írták Leon Viktor és Held Lajos, zenéjét szerzette Souppé Ferencz.

Napfogyatkozás. Ifj. Bokor Józsefnek — szinpadunkon a tavasszal szép sikert aratott operetteje kedre van kitűzve előadásra. A könnyű muzsa és bohóságok kedvelői tehát vig estére lehetnek elkészülve.

A vizözön holnapi előadása iránt, melyre nagy kedvvel készülnek a darab szereplői, már is nagy érdeklődés mutatkozik a színházi pénztárnál. Az előjegyzések ez előadásra már javában folynak. A darabot tudvalevőleg a budapesti Nemzeti szin-

Bartha Kálmán,

pipere- és divatárak nagy raktára

„a Szalag Királynőhöz“

DEBRECZEN, FŐTÉR.

Ajánlja gazdag raktárát szövött, kötött bélés-árak, esipkehímzés, szalag, ruhadisz és kellék, kézimunka, illatszert, pipere, uri fehérmű, nyakkendő, zsebkendő, esernyő és alsó ruhákban, olcsó szabott áron.

ház is felvette műsorába s nemsokára elő is adják. Oda kerül tehát a darab, a hová méltó s a hova a fővárosi színpadok közül tulajdonképen való. A darab szép zenéjét néhai Paks Ferencz, a Népszínház volt karmestere szerzezte, ki néhány szép operette el (Tempeffői) gazdagította zeneirodalmunkat. A darab énekrészeit a kórus és a Szivkirály (Kondólay Emma) éneklék. Azonkívül van benne egy pár bájos táncz, melyet a nőikar lejt a két ballerínával, Berzeviczivel és Nagynéval az élükön.

Jó barátok Sardou kedves vigjátékát, a *Jó barátokat*, csütörtök, okt. 17-ére tüzték ki. Nádának, a Nemzeti Színház művészeinek híres szerepét, Tholosan orvost *Komjáthy János* játáza. Jó szerepeket játszanak még a darabban: Szathmáry — (Cassade), Odry — (Manrice), Komjáthy — (Cecilia), Takács Mariaka — (Emilia), Breznay — (Vignenxné), a három jó barátot, (Marécát, Vignenxöt, Abálláht) — Sziklay, Nagy Gyula és Bartha játázzák.

Lónyay grófi-pár válása.

Vezető cikkünk kiegészítésül közöljük a Lónyay grófi-pár válásáról szóló hirt, a mely Bécsből udvari körökben mint bevégzett dolgot emlegetik Stefánia hercegező és gróf Lónyay Elemér elválását.

A szakítás már régebben megtörtént közöttük — mondja a hír — s a nyilvános elválást eddig csak bizonyos tekintetek miatt halasztották el. De az elválás azonnal megtörténik, mihelyt rá a kellő formát megtalálják. Azt hiszik, hogy a gróf Lónyay párnak az a terve, amely szerint állandó lakóhelyét Angliába teszi át, ezzel a való szándékkal függ össze, mert ott kevesebb feltűnéssel történhetnék meg a lényeges elválás, a mi az angol törvények szerint könnyebben is megy. *A szakítást, hír szerint, gróf Lónyay Elemér kezdeményezte.*

Mindenki emlékszik még azokra a küzdelmekre, a melyeket a grófi pár vívott a társadalom és az udvari társaság előítéleteivel s a melyeken végre is csak az igazi szerelem győzedelmeskedhetett, a mely előtt meghajolt maga a király is, beleegyezését adva a rendkívüli házassághoz. Azóta semmi sem zarárt a házastársak boldogságát és semmi külső jel sem vall arra, hogy történt volna köztük valami, a mi erre a súlyos lépésre készíthetné őket.

Sőt ellenkezőleg, a mi hír kiszivárgott, mind azt mutatta, hogy a grófi pár zavartalanul boldogságban él elvonultságában, a melyből nem is szándékozik kilépni. A hír tehát méltán megdöbbenést fog kelteni mindenfelé.

TÁVIRATOK.

A király Tisza Kálmánról.

Budapest, okt. 11. Széll Kálmán miniszterelnök részletes jelentést tett a választásokról a királynak. A király ör-

vendett azon, hogy a választások nyugodtabban folytak le, de mégis sajnálta, hogy egyáltalában kellett vérenek is folytani. A király Tisza bukásáról megjegyezte, hogy sajnálatos dolog. Nemcsak azért — ugymond — mert a parlament megérezné Tisza Kálmán hiányát, hanem azért is, mert hálátlanúság volna, ha ilyen államférfiut elvonnánk a politikától. Széll kijelentette, hogy pártjával mindent elkövet, hogy Tiszát mandátum elfogadására bírja, mire az uralkodó azt felelte: Kívánatos is.

Mert nem lehetett katona.

Makó, október 11. Erdei Mihály makói parasztlégény nem vált be katonának és ezért a szeretője is elhagyta. Most, hogy pajtásai bevonultak, erőt vett rajta az elkeseredés. Elkísérte őket a kis-zombori vasuti állomá hoz, bucaut vett tőlük s aztán visszajövet az uton föbelötte magát. Holttestét a csendőrök találták meg.

A búrok győznek.

Pretória, október 11. Botha kemény harcot vívott Walter és Kitchen tábormokok utászcsapatával és miután győzött, haderejének legnagyobb részével visszavonult Pretória felé.

Páris, október 11. Krüger kijelentette egy hírlapíró előtt, hogy a háboru beláthatlan ideig eltart. Fegyverben és lövészekben annyit veszünk el a megvert angoloktól, hogy azt sem tudjuk mit kezdjünk vele.

Szerelmi dráma.

Budapest, okt. 11. Jurák Pál cipészlegény április 15-én háromszor lőtt rá Podhorányi Adélra, a kit a leány szülei nem akartak hozzáadni feleségül. Azután maga ellen fordította a fegyvert. Mind a ketten felgyógyultak s ma az esküdtbíróság előtt találkoztak, a melynek verdiktje alapján a törvényszék Jurák Pált szándékos emberölés kísérlete miatt egy évi börtönre ítélte.

Osztálysorsjáték.

Budapest, október 11. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő főbb nyerevényeket húzták ki: 20.000 koronát nyert 46212. 10.000 koronát nyertek 1809 49202. 5000 koronát nyertek 52178 60598 68428 68636 2000 koronát nyertek 10480 15646 30618 33820 50067 50912 64387 65837 84100. 1000 koronát nyertek 1406 7073 8707 25542 25705 30314 31463 31928 37674 39862 40072 43151 44579 48968 49449 56345 60463 62896 68439 71640 74893 80249 83393 83416 85996 94395 94731 96402 99000 500 koronát 2653 4149 4574 10427 11505 45161 16342 23438 23468 26009 3256 30775 35732 37331 40702 41666 42617 42811 50783 51193 55529 56308 61111 61473 63249 63978 68704 70052 70393 79662 80811 85479 87867 89055 89793 91979 92220 96438 98024.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Nyolcz munkás katasztrófája.** (Éjjeli express tudósítás.) Hamburgból táviratozzák, hogy ott egy gát-

zsilip építésénél a beomló homoktömegek nyolcz munkást eltemettek. Három munkás életét vesztette, egy könnyen megsebesült.

× **Nagy vérengzés egy lakodalmon** (Éjjeli express tudósítás.) Tragikus végezetű lakodalom volt tegnapielőtt Poczok György verebesi lakos házában. Aznap volt ugyanis Poczok leányának az esküvője s a jó módu gazda erre az alkalomra nagy lakodalmat csapott. A mint becsötétedett a legények pisztolyokkal lövöldöztek, falusi szokás szerint. Margalics Ferencz odaváló legény is elsütötte a pisztolyát, de oly szerencsétlenül, hogy a golyó a mellette álló Ohár Magda szemét érte. A leány felsikoltott, mire odaugrott a megsebesített leány bátyja, a ki midőn huga véres arcát látta, kést rántott s azt markolatig döfte Margalics mellébe. Erre azután kifutottak a szobában mulatozó vendégek is. A vérző Margalics apja és testvérei szintén késsel támadtak Ohárékra, a miből olyan véres verekedés támadt, hogy a verekedőket csak akkor lehetett szétválasztani, a mikor patakban ömlött a ver. Ezalatt a Margalics-fiu meghalt. A súlyosan sérült vendégeket, valamint a halottat elszállították a helyszínről. Ugy látszik, a verekedésnek még több áldozata is lesz, mert az orvosi vélemény szerint Ohár Pétert és Ohár Bálintot ki sem lehet hallgatni. A vizsgálóbíró a helyszíre várják.

× **Egy katonatiszt rémtette.** (Éjjeli express tudósítás.) Salonikiból jelentik, hogy egy ottani előkelő kávéházban a napokban iszonyu mézszárlás folyt le. Egy katonatiszt teljesen rézeg állapotban a szultánt kezdte szidalmazni, mire néhány tisztársa és több polgárember rendre utasította a rakonczátlankodót. E fölött a részeg tiszt annyira dühbe jött, hogy revolvért rántott és azzal egy őrnagyot, két századosot és egy polgár embert agyon lőtt és többeket megsebesített. Végül a gyilkost, midőn már összes töltényeit kilötte, legyűrék és addig ütötték-verték, míg kiadta lelkét. Ezután a gyilkos holttestét az utcára dobták, a hol a feldühödött néptömeg azt formálisan darabokra tépte.

× **Hősies életmentő.** (Éjjeli express tudósítás.) Besztercebányáról távirják: Egy utkaparó lélekjelenléte és bátor önfeláldozása 12 gyermek életét mentette meg. Tegnap ugyanis, éppen egy sereg iskolásgyerek haladt az országúton az iskolából hazafelé, a midőn egy uri fogat megvadult lovai rohantak kifelé a városból. Már-már a gyermekekhez értek a száguldó lovak, a midőn az ut szélén foglalatoskodó Babala György utkaparó látva a gyermekeket fenyegető veszélyt a megvadult lovak elé vetette magát. A lovakat tényleg feltartóztatta és ezzel 12 gyermek életét meg, de maga oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy alig van remény felgyógyulásához.

Gyilkosság borral.

— Saját tudósítónktól. —

Tiba Antal sági lakos sehoggy sem tudott összeférni az anyósával, a ki minden

alkalommal érezte a vejével, hogy a vagy az övé. A veszekedés állandó volt anyós és vő között, de Tiba felesége mindenkor elhárította a komolyabb veszedelmet. Tegnapelőtt — mint nekünk írják — szintén kitört közöttük a háborúság a miatt hogy a pinczében az új borok nem elég jó forrtak.

A mint az öreg asszony a pinczében dolgozott, a vő becsukta a pincze ajtót s anyósát özvegy Vadas Erzsébetet bezárta a pinczébe. Az öreg asszony valószínűleg azt hitte, hogy veje csak bosszantani akarja, nem is kiabált, a vő pedig, a kiből már akkor megfogamzott a gyilkos terv, hirtelen bedugta a pincze szelelő nyílásait s az öreg asszonyt a kifejlődött gáz a pinczében megölte. Estefelé Tibáné kereste az anyját s hosszas keresés után a kis fiától tudta meg, hogy anyja a pinczében van, a hol meg is találták, de már halva.

A fiatal asszony is majdnem áldozatul esett az öldöklő gázoknak, mert mikor az ajtót felnyitotta, a kiömlő gáz őt is leterítette. A kis fiu, a mint látta, hogy az anyja elesett, a szomszédokba futott segítségért. A szomszédok azután felocsolták a fiatal asszonyt s a mikor a gáz már elpárolgott, kivitték az öreg asszony holttestét is. A gyilkos vőt a csendőrök elfogták.

CSARNOK.

A büntársak.

— Regény. —

(Folyt.)

Malvin pedig csakhamar az uralkodó palotája előtt nyüzsgő néparadat közzé veyült s a kocsisnak még eszébe se jutott, hogy megköszönje a nagy borralalót, már is elhűnt a szemei előtt.

TIZENEGYEDIK FEJEZET.

Lion tervel

Mikor Lion a hatvannyolczas czellában megtalálta az iratokat, még a borzalmas helyen is boldogság öntötte el a szívét.

— Tehát most már tudom ki vagyok, ki volt az édes apám. Gróf, a macroisi gróf leánya vagyok. Édes apám politikai fogságba került s engem remé-évé lett hűséges komornyikja gondjai alá bízott. Milyen csodálatos dolog, hogy én éppen erre a helyre kerültem, ahonnan édes atyám szerencsésen megmenekült. A mindeható Isten akarta így, hogy nyomára jöjjenek a megtaláljam azokat az iratokat, amelyek sármarasztalat igazolják.

Azután a grófra gondolt, aki ez erdői kis remete lakban felkereste.

— Dehát ha én gróf kisasszony vagyok, akkor hiába szeretem őt olyan hiven, olyan mélyen, olyan igazán; nem lehetek az övé...

Azután mindég vigasztalólag szólott önmagához:

— Oh nem, nem. Ha gróf kisasszony vagyok is, szeretem őt s az övé akarok lenni. Ha majd Isten segítségével feltalálom valaha atyámat neki sem lesz ellene kifogása, hogy ahhoz mentem nélkül, akihez a szívem vonzott, akit szerettem... Nem is rémitgetem és izgatam tehát magam azal, hogy őt elveszithetem... Itkább örvevendezek azon, hogy sorsom ilyen szerencsésen fordult jobbra s hogy a boldogság órái közel vannak.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma szombaton, „B” bérletben:

A TARTALÉKOS FÉRJ.

Ere leti bohózat 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K :

Bakovics Menyhért —	Nagy Gyula.
Teréz, neje —	Kiss Irén.
Timár Zoltán, orvos —	Tanay F.
Éva, neje —	Szabó Irma.
Csillámi Olivér —	Odry Á.
Bencsán, táncmester —	Makray D.
Dorottya, neje —	Takács M.
Hélyag Tóni —	Sziklay M.
Popovka —	Ij. Szathm.
Ponty ur —	Serfőzy Gy.
Fruzsina —	Szigeti L.
Ozskár —	Salkadi A.
Borcea —	Bárdos I.

Holnap vasárnap, két előadás;

Délután 3 órakor félhelyárral:

KURUCZFURFANG.

Este 7 és fél órakor bérletszűnetben:

A VIZÖZÖN.

Olesó! Olesó! Olesó!

és a legolcsóbb bevásárlási forrás

NEUMANN TESTVEREKNÉL

Debreczen, a Tisza palotában.

Hol az őszi és téli idényre már mindenféle

czipők és csizmák

óriási dus választékban raktáron vannak és azokat az előnyösen sikerült bevásárlás folytán felülmulhatatlan olcsó árakban a t. vevő közönség b. rendelkezésére bocsátjuk.

Női divat-kalap üzletemet

az őszi- és téli

idényre legújabb modell kalapokkal dusan felszereltem és a n. ó. hölgyközönséget tisztelettel meghívom raktáram megtekintésére. — Arcz fátvolyokat nagy választékban. Gyászkalapokat 1 óra alatt készítek.

Tisztelettel:

REINER FLÓRA UTÓDA

Kossuth-utca.

Vann szerencsésnek a n. órd. közönséget értesíteni, hogy raktáram

női-divatosztályát

az őszi- és téli idényre a legújabb

Szines és fekete selyem

Gyapju női ruhaszövet

Flanell, mosó velen

Téli kendő, sál

Ruhadizsek és belésárakkal

dusan felszereltek.

A Kunz József és Társa özögtől átvett árakat pedig

rendkívül jutányos áron

árusítjuk el Kiváló tisztelettel:

Donogán és Somossy,

KUNZ JÓZSEF és Társa utódal.

Dr. Popper Mór

ügyvédi irodáját
a mai naptól kezdve

Piacz-utca 69 sz.

a Debreczeni kereskedelmi és iparkamara székházába földszint, helyezte át.

Tisztelt háziasszony!

A német verseny által is dicsért, Elefánt mosó, fehérítő-sziksó nem ártalmas kitűnő minőségét számos, elismerő levél igazolja, mert gyártmányunk felülmulja az osztrák gyártmányokat. Nélkülözhetetlen a mosásnál, a vászon- és szövet-ruhákból a szennyet könnyen eltávolítja. —

Csak akkor valódi, ha a csomagon az Elefánt-védjegy tisztán látható.

ELSŐ DEBRECZENI ELEFÁNT-SZIKSÓ-GYÁR
DEBRECZENBEN.

119:0

1901.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa által közhírré tétetik, hogy a ^{134/9788} 10070. 1901. bkgy. sz. határozat alapján a Bika-szálló, a Nagyerdei vígadó és Leveles szin 1902. év jan. hó 1-től azon év végéig a Bika-szálló, a Nagyerdei vígadó és Leveles szin 1903. év január hó 1-től 1912, illetve 1922 december hó végéig terjedő időre az 1901. évi november hó 13-án d. e. 9 órakor a városháza nagytermében nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbeadni fog.

A bérletre vonatkozólag zárt ajánlatok is elfogadtnak. A zárt ajánlatok 1901. évi november hó 12. napjának d. u. 5 órájáig adhatók be; felhívtnak tehát zárt ajánlattevők, hogy ajánlatukat a kitűzött időig a polgármesteri titkári hivatalnál adták be, mert a később beérkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árverelni szándékozók a kikiáltási ár 10%-át az árveréssel megbizottak kezébe készpénzben letenni, zárt ajánlattevők pedig a kikiáltási ár 10%-át a házipénztárnál letenni s a letéti jegyet ajánlatukhoz csatolni kötelesek.

Figyelmeztetnek árverelni szándékozók, hogy a részletes árverési, illetve zárt ajánlati feltételek számvevőségénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1901. szeptember 26.

A városi tanács.

Apró hirdetések.

Kenyérbensült prágai sonka és bécsei virsli állandóan friss kapható Czeglédy és Polgár üzletében.

Szerémi szilvérium, Szepes-égi borovicska, Brazíliai Cuba Jamaika és Ananász rumok Orosz és Chinai teák megbízható minőségben kaphatók: Deutsch Lajos előbb Varga Lajos fűszerkereskedésében.

Pincze 16 méter hosszú pincze kiadó. Arany-János-utca 11.

Egy író asztal megvételre keresetlik. Czim a kiadóhivatalban.

Kossuth-utca 13. sz. alatt egy jó forgalmu kis bolt a-onnal kiadó.

Lakás kiadó november 1-től május 1-ig, esetleg továbbra is 4 szoba és minden mellékhelyiségekkel 300 ft évi házbér. Főpiacz, 10. szám, Kereskedelmi Akadémia mellett.

Régi jó kijátszott hegedű 40 koronáért eladó. Megtekinteni lehet Lovass Zoltánnál Bosznay nagykereskedésében.

Nádszék bekötését elvállalom Madácsi János rostás- és nádizőkötő Kossuth-utca 29.

Házi urak figyelmébe!

Cserép- és palafedelek javítását vagy átrakását évi jó karban tartását jutányos árban, jó és szép munkáért kezeskedem. — Kompanek József, cserép- és palafedőmester, Homokkert-utca 121. szám.

Egy kilo szemes kávé egy forint a Főlegyházi János fűszerkereskedésében, Piacz- és Miklós-utca sarkán.

Világhírű „Martell” cognac Debreczen és vidéke részére egyedüli főraktár Váray József kereskedésében Városi-bérpalota.

Sertésvész elleni táppor, biztos hatásu, kapható: Deutsch Albert és fia kereskedésében, Hatvan-utca.

Mérlegképes könyvelő szabad időiben könyvelői vagy más irodai munkát szerény feltételek mellett elfogad. Czim a kiadóhivatalban.

Óvadékképes fiatal keresztény nős ember, kinek 4 középszintűről és a könyvviteltanból szakvizsgája van, a magyar és német nyelvet egy írásban, mint szóban tökéletesen bírja, pénztárnoki vagy könyvelői állást keres. — Czim a kiadóhivatalban.

Mellék utcán egy jóforgalmu fűszerüzletet keresek, azonnali átvételre. Czim a kiadóhivatalban.

14 kr. literje a tisztánegő, szagnélküli petróleumnak Fazekas Kálmán festék és petróleum kereskedésében Hatvan-utca 4 szám.

Köhögésnél legjobb a Borsy-főle Pemetefü cukorka Kapható Borsy-cukrázdában és Jóna és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Blouzok legújabb divat szerint beszereshetők és megrendelhetők előnyös árakban Márton Gyula férfi és női divatüzletében Bika szálloda mellett.

Házai megvételre keresek Simonffy utcán vagy mellék utcáin. Czim a kiadóhivatalban.

Fournier bükkfa és fenyőfa, falezlécetek Neumann és Weisz festék-, lakk-, kenőzsír és petróleum nagy raktárában hatvan-ú 5 sz.

Egész ház mely áll négy szoba, konyha, kamara, mosóház és baromfi-udvarból, november 1-től kiadó. Kazinczy utca 10. sz.

Ruha és ujj varásban teljesen jártas varró leányok felvételre. Czim a kiadóhivatalban.

Takarítónő kap lakást, fűtést, világítást, csak gyermekek nélkül. Czim a kiadóhivatalban.

Egy iparos irodaszolgái állást keres. — Czim a kiadóhivatalban.

Kiadó 1901 november hó 1-től a központban Kossuth-utca 6, illetőleg Sas-utca 3-ik számú házban az első emeleten egy 2 szobás garzon-lakás, gázlusterrel felszerelve. Ügyvédi irodának vagy orvosnak is nagyon alkalmas. — Ugyanott a földszinten, közvetlenül a Sorósvágó Társulat helyisége mellett 3 tágas raktárhelyiség egyenként vagy együtt azonnal kiadó. — Értekezhetni a házban, Boros Testvérek üzletében, vagy Kaszanyitzky Endre üzletében, Piacz-utca 57-ik szám alatt.

Berendezett fűszer-üzlet kedvező feltételek mellett eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Uj havi és heti részletűzet! Hatvan utca 2. Bignió-házzal szemben. Minden nős és éves lakással bíró egyén csekély heti vagy havi részletekben vásárolhat nálam: valódi szepességi vászon és damaszok árakat, kész férfi és női öltönyöket, továbbá tavaszi és őszi női kabátok és gallérok, schiffon és grádlík, tükrök és képek és még sok itt fel nem sorolt e szakba vágó cikkeket. A legújabb divatu férfi öltönyök egy készen mint a szövetek kaphatók. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Verseny

Czipő-üzlet

olesó árakra való tekintettel

TOLNAY DÁNIEL áruháza

Debreczen, Főter, a főpostával szemben Ajánl

férfi-, női- és gyermek-czipőket

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig óriási választékú raktárt tart, előnyösen ismert elsőrangú műhelyi kézi készítéseiből.

— MEGÉRKEZTEK —

az őszi időnyre rendkívül nagy választékban, a legszebb ajándékok, u. m.:

Női ruha-szövetek, francia, teniss és mosó flanelek,

továbbá jó mosó-velecek, mindennemű téli kendők, alsó szoknyák, kötények, gyermek ruhácskák, léger alsó ruhák, női-, férfi- és gyermek fehérneműk, harisnyák, blouzok, szőnyegek, paplanok, ágyszerűk óriási választékban, feltűnő ileső árak mellett.

Nagy választék gyász kelmékben,

melyek mérték utáni elkészítését elvállalom.

Tisztelettel

Kaiser Lajos

Alföldi takarékpénztár épület.

Uj virág-üzlet.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a főpiaczon, (nagy tőzsde mellett)

virág-üzletet

nyitottunk, melyet a mai kor igényeinek teljesen megfelelően rendeztünk be.

Csokrok, koszorúk, mindenféle virág-munkák a legújabb divat szerint rendkívül jutányos árak mellett kaphatók.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve kiváló tisztelettel:

Farkas és Harabula

műkertészek.

Kertberendezések jutányos árban elvállaltatnak vidéken is.

Kiadó

Piacz-utca 42. szám

(Biedermann házban)

egy lakás

a földszinten, áll 3 szoba, előszoba, konyha és mellékhelyiségekből; továbbá:

irodának

is alkalmas két szoba kiadó.

Értekezhetni: ugyanott a tulajdonossal.

KICSINKÓ ANTAL-féle

kitűnő tokaji aszu és szamorodni borok egyedüli főraktára:

Kontsek Gézánál

Debreczen, Kossuth-utca.

Szamorodni borok:

1899. évi 1 lit. üvegben	frt - 70
1896. " 1/2 " " "	" - 65
1892. " 1/2 " " "	" - 90
1889. " 1/2 " " "	" 1.20

Aszu borok:

1889. évi 3 puttonos 1/2 lit. üvegben	frt 1.60.
1889. évi 4 puttonos 1/2 lit. üvegben	frt 2.20.

Hordó vételnél jelentékenyen ilesőbb.